

Guía Docente

Datos Identificativos					2016/17
Asignatura (*)	Economía Mundial e Española			Código	611G02011
Titulación					
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Grao	1º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6	
Idioma	CastelánGalego				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento	Economía Aplicada 1				
Coordinación	Lopez Rodriguez, Abel Francisco	Correo electrónico	francisc.lrodriguez@udc.es		
Profesorado	Lopez Rodriguez, Abel Francisco	Correo electrónico	francisc.lrodriguez@udc.es		
	Mezo Balaca, Ines		ines.mezob@udc.es		
	Núñez Gamallo, Ramon Jose		ramon.nunez.gamallo@udc.es		
Web					
Descrición xeral	O estudo da economía mundial debe basearse na localización dos elementos esenciais que definen e identifican a realidade socio-económico que vai ser estudada. A economía internacional é concibida como un sistema interdependente no que o principal dinamismo xorde do centro capitalista, aínda que os seus efectos se espallan velozmente, hoxe en día, a todos os países do mundo. Xa que logo, débese comezar identificando as características estruturais do capitalismo, definindo, primeiro, as relacións económicas internacionais para, de seguida, conceptualizar a evolución desas relacións. Unha vez dado ese paso e debido a que a realidade económica en estudo consta dunha chea de feitos, obxectos e relacións, é preciso un criterio previo de selección. Por tanto, a análise comeza coas economías capitalistas desenvolvidas, céntrase logo na periferia do sistema e, ao cabo, esténdese ao ámbito das relacións económicas internacionais.				

Competencias do título

Código	Competencias do título

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias do título

1. Coñece-los rasgos básicos da economía mundial e española.	A1	B1	C1
2. Coñecer as interrelacións entre los fluxos de produción, renda e gasto, familiarizando ao alumnado coas principais macromagnitudes dunha economía.	A2	B2	C8
3. Coñecer os principais modelos económicos que explican funcionamento das economías, a nivel introductorio.	A3	B8	
4. Coñecer e comprender a importancia da taxa de crecemento a longo prazo e mais a magnitude das diferencias de renda entre países.	A4	B9	
5. Fixar uns coñecementos básicos das principais macromagnitudes e mais a súa sistematización a través de instrumentos de análise cuantitativo como a Contabilidade Nacional (SEC) e a Balanza de Pagamentos.	A10	B10	
6. Coñecer o fenómeno da globalización así como o seu potencial e mais os seus riscos para o desenvolvemento dos países.			
7. Coñecer e valorar o papel das institucións internacionais encargadas de regular as relacións económicas internacionais, especialmente as comerciais e financieras e os seus retos de futuro.			
8. Coñecer as formulacións en relación á sustentabilidade do desenvolvemento e as estratexias deseñadas nos últimos anos a tal efecto.			
1. Identificar as fortalezas e debilidades das economías mundial e española e posicionarse nos principais debates actuais sobre coiuntura e tendencias da economía mundial.	A5	B2	
2. Entender e analizar a influencia do crecemento da poboación, dos recursos naturais, da acumulación de capital físico e humano, da tecnoloxía, das institucións e das desigualdades no desenvolvemento económico dos países.	A6	B5	
3. Coñecer e manexar con certa habilidade as fontes estatísticas e documentais existentes relacionadas coa economía mundial e española.	A7		
4. Aplicar as ferramentas de análise económica ao estudo da economía mundial.	A8		
5. Capacidade para interpretar con rigor económico as novas relacionadas coa economía mundial e española.	A9		
6. Utilizar correctamente o léxico económico máis vencellado á materia.	A11		
	A12		

1. Compromiso ético co traballo e a sociedade.		B3	C4
2. Capacidade para traballar en equipo.		B4	C5
3. Capacidade para interesarse polos problemas económicos e mais a súa resolución.		B6	C6
4. Capacidade para reflexionar e posicionarse en relación cos problemas económicos máis relevantes.		B7	C7
5. Habilidade para procurar, filtrar, procesar e interpretar economicamente diversas fontes de información (bibliografía e estatísticas), tanto en lingua galega como española ou inglesa, mediante diferentes ferramentas, incluíndo os recursos telemáticos.			
6. Capacidade para o pensamento crítico.			
7. Actitude activa perante os feitos de actualidade que afectan ao entorno económico da economía española dentro do proceso de globalización económica.			

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Técnicas de análise estrutural ou a medición da economía.	1. Contabilidade Nacional. Macromagnitudes. 2. Análise Input-Output. Balanza de Pagamentos. 3. Indicadores socioeconómicos.
2. Unha visión panorámica da economía española	4. O capitalismo como sistema económico. 5. As grandes etapas no devir da economía mundial do século XX. 6. Globalización, integración, comercio e finanzas.
3. Relacións económicas internacionais e globalización.	7. Desenvolvemento e subdesenvolvemento na economía mundial. 8. Demografía e movementos migratorios. 9. Recursos naturais, medio ambiente e desenvolvemento sostible.
4. Unha visión panorámica da economía española.	10. As grandes etapas no devir da economía española do século XX. 11. Poboación, capital humano e mercado de traballo. 12. Capital físico, tecnoloxía e innovación.
5. A economía española: estrutura factorial e sectorial.	13. Os sectores productivos e funcionais na economía española. 14. Distribución daa renda e cohesión social.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	A12 B1	2	0	2
Sesión maxistral	A3 A4 A5 A6 A9 B3 B4 B6 B7 C1 C5	15	30	45
Presentación oral	A10 C7	8	10	18
Proba mixta	A7 A8 C8 C6	2	28	30
Obradoiro	A1 A2 A11 B2 B3 B4 B5 B8 B9 B10 C1 C4	22	28	50
Atención personalizada		5	0	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	Presentación da materia onde se explica ao alumnado o desenvolvemento do programa, os instrumentos de análise básicos para a medición da economía, as fontes documentais que se han utilizar durante o curso, a bibliografía recomendada e mais os requisitos necesarios para a avaliación continua.
Sesión maxistral	Empregarase o método expositivo coa finalidade de facilitar ao estudante información organizada sobre os coñecementos fundamentais corespondentes aos distintos temas
Presentación oral	Empregarase o método expositivo coa finalidade de facilitar ao estudante información organizada sobre os coñecementos fundamentais corespondentes aos distintos temas
Proba mixta	Proba escrita sobre os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos sobre a economía mundial e española.
Obradoiro	Actividades en clase, solución problemas, lecturas, participación en clase

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentación oral	Formaranse dous subgrupos de 15 alumnos. Fixaranse as titorias que han durar ata 4 horas para cada un deses subgrupos e planificaranse ao longo do curso. Hase avisar con antelación dabonda. Destinadas a reforzar a aprendizaxe autónoma do alumnado a través do seguimento e mais a supervisión das distintas actividades programadas (procura de datos económicos, fontes bibliográficas, resolución de problemas, exposición de traballos).

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba mixta	A7 A8 C8 C6	Proba escrita sobre os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos sobre a economía mundial e española. Realizarase en período de exámenes. Esíxese unha cualificación igual o superior a 3/10 nela para superar la materia.	60
Presentación oral	A10 C7	O estudante deberá realizar unha ou dúas ao longo do curso. Valorarase a adecuación do tema exposto á materia, o seu grado de dificultade, o dominio do tema e mais a habilidade na comunicación oral.	5
Obradoiro	A1 A2 A11 B2 B3 B4 B5 B8 B9 B10 C1 C4	Actividades en clase, solución problemas, lecturas, participación na clase	35

Observacións avaliación

Cualificación de non presentado: Corresponde ao alumnado, cando só participe de actividades de avaliación que teñan unha ponderación inferior ao 20% sobre a cualificación final, con independencia da cualificación acadada.

Mínimos das partes da materia: Para superar a materia, é necesaria unha cualificación igual ou superior a 3 sobre 10 na proba mixta.

Na segunda oportunidade manteranse os mesmos criterios de avaliación que na primeira oportunidade

Condições de realización da avaliación final: Está prohibido acceder á aula de exame con calquera dispositivo que permita a comunicación co exterior e/ou o almacenamento de información

Fontes de información

Bibliografía básica	Alonso, J.A. (dir.) Lecciones sobre economía mundial, Ed. Thomson;Civitas, Madrid, 2011. Galbraith, J.K. Introducción a la economía. Una guía para todos (o casi), Ed. Crítica, Barcelona, 2001. Garicano, L. El dilema de España, Ediciones Península, Barcelona, 2014 García Delgado, J.L., Miro, R. (dir.) Lecciones de economía española, Ed. Thomson;Civitas, Madrid, 2013. Krugman, P.; ¡Acabad ya con esta crisis!, Crítica, Barcelona 2012. Requeijo, J. et alii Técnicas básicas de Estructura Económica, Delta Publicaciones, Madrid, 2007. Sachs, J. Economía para un planeta abarrotado, Debate, Barcelona, 2008 Sampedro, J.L. El mercado y la globalización, Ediciones Destino, Madrid, 2002 Páginas web de los principales organismos económicos españoles (Banco de España, BBVA, INE, Ministerio de Economía y Hacienda, Ministerio de Industria, Comercio y Turismo, etc.) Páginas web de los principales organismos económicos internacionales (EUROSTAT, Banco Mundial, FMI, OMC, OCDE, PNUD, UNCTAD, etc.).
Bibliografía complementaria	Carpintero Redondo, O. El metabolismo de la economía española. Recursos naturales y huella ecológica, Fundación César Manrique, 2005. Cohen, D. La prosperidad del mal. Una introducción (inquieta) a la economía, Ed. Taurus, Madrid, 2010. Delibes, M. y Delibes de Castro, M. La Tierra herida, Ediciones Destino, Madrid 2005. Diamond, J. Colapso. Por que unas sociedades perduran y otras desaparecen, Debate, Madrid, 2006. Galbraith, J.K. La cultura de la satisfacción, Ariel, 2000. García de la Cruz, J.M. & Durán Romero, G. Sistema económico mundial, Ed. Thomson, Madrid, 2004. González J., Requena, M. (eds.) Tres décadas de cambio social en España, Alianza Editorial, Madrid, 2005. González, M. Temas de economía española, Tirant lo Blanch, Valencia, 2008. Hamilton, C. El fetiche del crecimiento, Editorial Laetoli, Pamplona, 2006. Klare, M. Sangre y petróleo, Tendencias (Ediciones Urano), Barcelona, 2007. Martín Mayoral, F. (coord..) Manual de economía española: teoría y estructura, Pearson, Madrid, 2009. Muñoz, C. et alii Las cuentas de la nación II. Ejercicios, Ed. Thomson & Civitas, Madrid, 2007 Navarro, V. Bienestar insuficiente, democracia incompleta (Sobre lo que no se habla en nuestro país), Anagrama, Barcelona, 2002. Navarro. V. El subdesarrollo social de España, Anagrama, Barcelona, 2006. Nieto Solís, J.A. Organización económica internacional y globalización, Siglo XXI, Madrid, 2005. Pastor, Alfredo La ciencia humilde. Economía para ciudadanos, Crítica, Barcelona, 2007. Pugel, T. Economía internacional, Mc Graw-Hill, Madrid, 2004. Sachs, J. El fin de la pobreza, Debate, Barcelona, 2005. Sampedro, J.L. Economía humanista. Algo más que cifras, Debate, Barcelona, 2009 (prólogo de Carlos Berzosa).Sampedro, J.L, Taibo, C. Conversaciones sobre política, mercado y convivencia, Los Libros de la Catarata, Madrid, 2006.Sartori. G., Mazzoleni, G. La Tierra explota. Superpoblación y desarrollo, Ed. Taurus, Madrid, 2003.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Principios de Macroeconomía/611G02005

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

É importante a lectura da prensa e mais de revistas económicas. Hanse poñer a disposición do estudante diversos materiais tanto na fotocopiadora como no Moodle da materia.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías